

Funded by
the European Union

UNION OF MANUFACTURERS
AND BUSINESSMEN OF ARMENIA

tepav

HRANT DINK VAKFI
HRANT DINK FOUNDATIO
ՀՐԱՆԴ ԾԻՆԿ ՀԻՄՆԱԿ

EURASIA
PARTNERSHIP
FOUNDATION

Ermenistan-Türkiye Normalleşmesine Destek: Sınır Ötesi Bağların Güçlendirilmesi

Nisan 2026 – Eylül 2027

İşbirliği Yoluyla Köprüler Kurmak

Ermenistan ile Türkiye arasındaki ilişkiler yeni fırsatların ortaya çıktığı bir döneme girmektedir. Son dönemdeki diplomatik temaslar ve bölgesel gelişmeler, iki ülke arasında daha güçlü işbirlikleri kurulmasına yönelik yeni imkânlar yaratmıştır. Bununla birlikte, onlarca yıl boyunca kapalı kalan sınırlar, sınırlı etkileşim, birbirleriyle rekabet eden tarih anlatıları ve yakın dönemde yaşanan çatışma deneyimleri, toplumların birbirine bakışını şekillendirmeye ve karşılıklı güveni sınırlandırmaya devam etmektedir.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen “Ermenistan-Türkiye Normalleşmesine Destek: Sınır Ötesi Bağların Güçlendirilmesi” Programı, ortaya çıkan bu fırsatları somut işbirliklerine ve kalıcı ilişkilere dönüştürmeyi amaçlamaktadır. Program, 18 ay boyunca Ermenistan ve Türkiye’den iş insanlarını, sivil toplum kuruluşlarını, gazetecileri, gençleri, sanatçıları, araştırmacıları ve farklı alanlardan profesyonelleri bir araya getirerek ortak ilgi alanlarını keşfetmelerini, yeni ortaklıklar geliştirmelerini ve toplumlar arası bağları güçlendirmelerini destekleyecektir.

Program basit bir fikirden hareket etmektedir: Kalıcı bir normalleşme süreci, siyasi diyalogun ötesine geçmeyi gerektirir. Aynı zamanda, ortak çıkarlar yaratabilecek, karşılıklı anlayışı geliştirebilecek ve her iki ülkeye de somut faydalar sağlayabilecek bireyler, kurumlar ve topluluklar arasındaki düzenli etkileşimlere dayanır.

Bu Neden Önemli?

Ermenistan ile Türkiye arasındaki ekonomik ve toplumsal bağlar, mevcut potansiyellerinin oldukça gerisinde kalmaktadır. İş dünyasının yeni pazarlara ve ortaklıklara erişim imkânları çoğu zaman sınırlıdır. Gençler ve farklı alanlardan profesyoneller ise sınırın öteki tarafındaki muhataplarıyla doğrudan temas kurma fırsatını nadiren bulabilmektedir. Bu nedenle, karşılıklı algılar sıklıkla kalıp yargılar ve birbirini yeterince tanımamaktan kaynaklanan eksik bilgiler üzerinden şekillenmektedir.

Öte yandan, bölgesel bağlantısallık, ticaret, turizm ve mesleki işbirliğine yönelik artan ilgi, yeni etkileşim alanları yaratmaktadır. Program, somut işbirliklerini ve doğrudan temasları destekleyerek, işbirliğinin daha yaygın hale geldiği, güvenin zaman içinde güçlendiği ve normalleşme sürecinin yalnızca hükümetler tarafından değil, toplumlar tarafından da desteklendiği bir geleceğe katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Bunu Nasıl Gerçekleştireceğiz?

Ekonomik İşbirliğini Desteklemek – Ekonomik işbirliği programının merkezinde yer almaktadır. Faaliyetler, özellikle turizm ve diğer öncelikli sektörlerde karşılıklı fayda sağlayabilecek işbirliği fırsatlarının belirlenmesine odaklanacaktır. Araştırmalar, uzmanlar arası diyalog ve iş dünyasına yönelik faaliyetler, paydaşların işbirliğinin hangi alanlarda değer yaratabileceğini ve mevcut engellerin nasıl aşılabileceğini daha iyi değerlendirmelerine yardımcı olacaktır.

İş Dünyası ve Profesyoneller Arasında Bağlantılar Kurmak – Program, Ermenistan ve Türkiye’den girişimcilerin, sektör temsilcilerinin, uzmanların ve farklı alanlardan profesyonellerin bir araya gelmeleri, fikir alışverişinde bulunmaları ve yeni ortaklıklar geliştirmeleri için fırsatlar yaratacaktır. Sektörel toplantılar, ağ kurma etkinlikleri, uzman çalışma grupları, işbirliği platformları ve burs programları, kurulan temasların kalıcı mesleki ilişkilere dönüşmesini destekleyecektir.

Halklar Arası Etkileşimi Güçlendirmek – Güven inşa etmek anlamlı etkileşimler gerektirir. Gençlik değişim programları, gazetecidiyalog programları, kültürel işbirliği girişimleri, burs programları ve seyahat fırsatları, katılımcıların komşu ülkeyi yakından tanımalarına, profesyonel ve kişisel ağlarını genişletmelerine ve birbirlerinin toplumlarını daha iyi anlamalarına katkı sağlayacaktır.

Ortak Ermenistan-Türkiye Girişimlerini Desteklemek – Program, Ermenistan ve Türkiye’den kuruluşlar ve gruplar tarafından geliştirilen ortak girişimlere mali destek sağlayacaktır. Bu girişimler; iş dünyasını, sivil toplum kuruluşlarını, medya temsilcilerini, araştırmacıları ve sınır ötesi işbirliğinin somut biçimlerini geliştirmek isteyen diğer profesyonelleri bir araya getirebilecektir.

Ne Tür Değişimler Görmeyi Umuyoruz?

Programın sonunda, daha güçlü profesyonel ağların oluşmasını, yeni ortaklıkların kurulmasını, kuruluşlar ve işletmeler arasındaki işbirliğinin artmasını ve farklı sektörler ile toplumsal gruplar arasında diyalog için daha geniş fırsatların ortaya çıkmasını bekliyoruz.

Program aynı zamanda işbirliğinin sağlayabileceği faydalara ilişkin farkındalığın artmasına, Ermenistan-Türkiye ilişkileri hakkında daha bilgili ve yapıcı kamusal tartışmaların teşvik edilmesine ve normalleşme sürecini destekleyen daha elverişli bir ortamın oluşmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Anlamlı değişim zaman gerektirir. Ancak her yeni ortaklık, her yeni profesyonel bağlantı ve her ortak girişim, daha bağlantılı, daha işbirlikçi ve daha kapsayıcı bir geleceğin temellerinin atılmasına katkı sağlayabilir.

Kimler Yer Alıyor?

Program, ekonomik kalkınma, politika araştırmaları, sivil toplum katılımı ve diyalog süreçlerinin kolaylaştırılması alanlarında birbirini tamamlayan uzmanlıklara sahip, Ermenistan ve Türkiye’den dört kuruluşun oluşturduğu bir konsorsiyum tarafından yürütülmektedir:

- Eurasia Partnership Foundation ([EPF](#)) – Programın genel koordinasyonu, sivil toplum katılımı, medya işbirliği ve iletişim faaliyetlerinden sorumludur.
- Union of Manufacturers and Businessmen of Armenia ([UMBA](#)) – İş dünyasının sürece katılımını ve özel sektörler arası işbirliğini desteklemektedir.

- Hrant Dink Foundation ([HDF](#)) – Burs programları, seyahat fonu , diyalog programları ve halklar arası etkileşim çalışmalarını yürütmektedir.
- Economic Policy Research Foundation of Türkiye ([TEPAV](#)) – Ekonomik araştırmalar, politika analizleri ve paydaşlarla etkileşim faaliyetlerinden sorumludur.

Konsorsiyum ortakları birlikte, Ermenistan-Türkiye ilişkilerinin uzun vadeli normalleşmesine katkı sağlayacak somut işbirliklerini ve daha güçlü sınır ötesi bağlantıları desteklemeyi amaçlamaktadır.

Programı Takip Edin

Program çerçevesindeki gelişmeler, işbirliği fırsatları ve güncel haberler hakkında bilgi almak için konsorsiyum ortaklarının internet sitelerini ve sosyal medya kanallarını takip edin.